

Załącznik nr 19 do Regulaminu konkursu: Standard wsparcia związanego z organizacją staży lub praktyk zawodowych na rzecz uczestników projektów w ramach Działania 9.4 RPO WL

Niniejsze standardy określają warunki i zasady organizacji staży oraz praktyk zawodowych na rzecz uczestników projektu.

I. Informacje ogólne

Wsparcie w postaci staży¹ realizowane w ramach projektów musi być zgodne z zaleceniem Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz. Urz. UE C 88 z 27.03.2014, str. 1) oraz z Polskimi Ramami Jakości Praktyk i Staży oraz spełniać podstawowe wymogi zapewniające wysoki standard stażu poprzez zapewnienie, iż:

1. staż odbywa się **na podstawie umowy**, której stroną jest co najmniej stażysta oraz podmiot przyjmujący na staż, która zawiera podstawowe warunki przebiegu stażu, w tym okres trwania stażu, wysokość przewidywanego stypendium, miejsce wykonywania prac, zakres obowiązków oraz dane opiekuna stażu;
2. zadania wykonywane w ramach stażu są wykonywane w ramach **programu stażu**, który jest przygotowany przez podmiot przyjmujący na staż we współpracy z organizatorem stażu i przedkładany do podpisu stażysty. Program stażu jest opracowywany indywidualnie, z uwzględnieniem potrzeb i potencjału stażysty;
3. stażysta wykonuje swoje obowiązki **pod nadzorem opiekuna stażu**, wyznaczonego na etapie przygotowań do realizacji programu stażu, który wprowadza stażystę w zakres obowiązków oraz zapoznaje z zasadami i procedurami obowiązującymi w organizacji, w której odbywa staż, a także monitoruje realizację przydzielonego w programie stażu zakresu obowiązków i celów edukacyjno-zawodowych oraz udziela informacji zwrotnej stażyście na temat osiągniętych wyników i stopnia realizacji zadań. Na jednego opiekuna stażu nie może przypadać więcej niż 3 stażystów. Opiekun stażysty jest wyznaczany po stronie podmiotu przyjmującego na staż.
4. po zakończeniu stażu jest opracowywana **ocena**, uwzględniająca osiągnięte rezultaty oraz efekty stażu. Ocena jest opracowywana przez podmiot przyjmujący na staż w formie pisemnej.

¹ Staż może być również realizowany w organizacjach pozarządowych i przybiera wówczas formę wolontariatu.

II. Definicje stażu i praktyki zawodowej

1. Pod pojęciem **stażu** rozumie się nabywanie przez osobę bezrobotną lub osobę bierną zawodowo (w tym osoby zarejestrowane jako bezrobotne) umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy **bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą**.
2. Pod pojęciem **praktyki zawodowej** rozumie się jedną z form praktycznej nauki zawodu będącą:
 - a) integralną częścią szkolenia, której celem jest zastosowanie i pogłębienie zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach zawodowych, bądź:
 - b) zdobywaniem nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy pracodawcą a osobą odbywającą praktykę.

III. Zasady organizowania staży/praktyk zawodowych

1. Należy pamiętać, iż zgodnie z kryterium formalnym specyficznym nr 5 założone w ramach projektu staże/praktyki zawodowe **muszą być powiązane ze szkoleniami** w ramach projektu.
2. W projektach z zakresu organizowania staży/praktyk zawodowych przy rekrutacji uczestników do projektu należy mieć na względzie, iż projekty te muszą być skierowane **do**:
 - Rodzice i pełnoprawni opiekunowie dzieci do lat 3 z terenu woj. lubelskiego², o ile mieszczą się w katalogu osób wskazanym w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*³.
3. Wsparcie w postaci staży/praktyk musi być zgodne z *Europejskimi Ramami Staży i Praktyk* oraz *Polskimi Ramami Jakości Praktyk i Staży*⁴ oraz niniejszym *Standardem*.
4. Staż/praktyka zawodowa **moga zostać zorganizowane u**:
 - a) pracodawcy,
 - b) rolniczej spółdzielni produkcyjnej,

² Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych *pracując lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego* w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).

³ Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020* wsparcie udzielone w ramach projektów w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest skierowane do:

a) osób bezrobotnych lub osób biernych zawodowo pozostających poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, w tym do osób, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywających na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich lub wychowawczych w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy;

b) osób opiekujących się dziećmi do lat 3, którym w okresie opieki nad dzieckiem kończy się umowa o pracę, osób zatrudnionych na czas określony, pracujących będących w trakcie przerwy związanej z urlopem macierzyńskim, rodzicielskim lub wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

⁴ Polskie Ramy Jakości Praktyk i Staży dostępne są na stronie: <http://pszk.pl/polskie-ramy-jakosci-stazy-i-praktyk>

- c) pełnoletniej osoby fizycznej, zamieszkującej i prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzącej dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. 2015 r., poz. 704 z późn. zm.).
- d) organizacji pozarządowej i przybiera wówczas formę wolontariatu.
5. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.), zwanej dalej Kodeksem Pracy, **pracodawcą** jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników.
6. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz. U. Nr 142, poz. 1160):
- u organizatora stażu, który jest pracodawcą, staż mogą odbywać jednocześnie bezrobotni w liczbie nieprzekraczającej liczby pracowników zatrudnionych u danego organizatora w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy;
 - u organizatora stażu, który nie jest pracodawcą, staż może odbywać jednocześnie jeden bezrobotny;
 - bezrobotny nie może odbywać ponownie stażu u tego samego organizatora na tym samym stanowisku pracy, na którym wcześniej odbywał staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy lub przygotowanie zawodowe dorosłych.

IV. Czas trwania staży/praktyk zawodowych

1. Staż nie może trwać krócej niż 3 miesiące i nie może trwać dłużej niż 6 miesięcy kalendarzowych. Dla obliczania terminów należy stosować przepisy Kodeksu cywilnego.
- Okres trwania praktyki zawodowej nie może być krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż 6 miesięcy kalendarzowych.
- Do obliczania terminów należy stosować przepisy Kodeksu cywilnego.
2. Staż/praktyka zawodowa powinny odbywać się w wymiarze nieprzekraczającym 40 godzin tygodniowo i 8 godzin dziennie, z zastrzeżeniem, że czas pracy osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, nie może przekroczyć 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.
- Staż/Praktyka zawodowa nie powinny być realizowane w niedziele i święta, w porze nocnej, w systemie pracy zmianowej, ani w godzinach nadliczbowych.

3. Osobie odbywającej staż/praktykę przysługują 2 dni wolne za każde 30 dni kalendarzowych odbytego stażu/praktyki zawodowej. Dni wolnych udziela się na pisemny wniosek osoby odbywającej staż/praktykę. Za dni wolne przysługuje stypendium.
4. Osobie odbywającej staż/praktykę przysługuje prawo do okresów odpoczynku na zasadach przewidzianych dla pracowników oraz prawo do równego traktowania na zasadach przewidzianych w przepisach Kodeks Pracy.

V. Program stażu/praktyki zawodowej

- 1) Staż/Praktyka zawodowa odbywają się na podstawie programu stażu/praktyki zawodowej, który jest załącznikiem do umowy.

Umowa powinna zawierać podstawowe warunki przebiegu stażu/praktyki, w tym:

- okres trwania,
- wysokość przewidywanego stypendium,
- miejsce wykonywania prac,
- zakres obowiązków,
- dane opiekuna stażu⁵.

główne założenia i cele oraz planowany zakres działań są wcześniej zdefiniowane, a sam program funkcjonuje w formie spisanego dokumentu.

- 2) Zadania wykonywane w ramach stażu są wykonywane w ramach programu stażu, który jest przygotowany przez podmiot przyjmujący na staż we współpracy z organizatorem stażu i przedkładany do podpisu stażysty. Program stażu jest opracowywany indywidualnie, z uwzględnieniem potrzeb i potencjału stażysty.
- 3) Program stażu/praktyki powinien określać co najmniej:
 - a) nazwę zawodu lub specjalności, której program dotyczy;
 - b) zakres zadań (obowiązków) wykonywanych przez osobę biorącą udział w stażu/praktyce zawodowej;
 - c) harmonogram realizacji stażu/praktyki;
 - d) treści edukacyjne oraz cele edukacyjno-zawodowe, jakie stażysta/praktykant ma przyswoić podczas trwania stażu;
 - e) rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych;
 - f) sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych;
 - g) opiekuna osoby objętej programem stażu/praktyki zawodowej (dane osobowe, stanowisko opiekuna w miejscu pracy).

⁵ Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020, na jednego opiekuna stażu nie może przypadać więcej niż 3 stażystów.

VI. Obowiązki stron

1) Obowiązki pracodawcy organizującego staż/praktykę zawodową:

- a) zapoznanie osób odbywających staż/praktykę z programem stażu i obowiązującym regulaminem pracy;
- b) zapoznanie osób odbywających staż/praktykę z ich obowiązkami i uprawnieniami;
- c) zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków odbywania stażu na zasadach przewidzianych dla pracowników;
- d) zapewnienie profilaktycznej ochrony zdrowia w zakresie przewidzianym dla pracowników;
- e) przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych;
- f) zapewnienie odpowiedniego stanowiska pracy, warsztatów, pomieszczeń, urządzeń i materiałów zgodnie z programem stażu/praktyki zawodowej;
- g) sprawowanie nadzoru nad odbywaniem stażu/praktyki w postaci wyznaczenia opiekuna stażu/praktyki;
- h) stażysta wykonuje swoje obowiązki pod nadzorem opiekuna stażu, wyznaczonego na etapie przygotowań do realizacji programu stażu, który wprowadza stażystę w zakres obowiązków oraz zapoznaje z zasadami i procedurami obowiązującymi w organizacji, w której odbywa staż, a także monitoruje realizację przydzielonego w programie stażu zakresu obowiązków i celów edukacyjno-zawodowych oraz udziela informacji zwrotnej stażyście na temat osiąganych wyników i stopnia realizacji zadań. Na jednego opiekuna stażu nie może przypadać więcej niż 3 stażystów. Opiekun stażysty jest wyznaczany po stronie podmiotu przyjmującego na staż.
- i) wydanie stażyście/praktykantowi niezwłocznie po zakończeniu stażu/praktyki pisemnej oceny potwierdzającej odbycie stażu/praktyki, zawierającej następujące informacje:
 - datę rozpoczęcia i zakończenia stażu/praktyki zawodowej;
 - cel i program stażu/praktyki;
 - opis zadań wykonywanych przez stażystę/praktykanta;
 - opis celów edukacyjno-zawodowych i kompetencji uzyskanych przez stażystę/praktykanta w wyniku odbywanego stażu/praktyki zawodowej;
 - pisemną ocenę stażysty/praktykanta dokonaną przez opiekuna stażu, która uwzględnia osiągnięte rezultaty oraz efekty stażu.

2) Obowiązki beneficjenta:

- a) opracowanie w porozumieniu z pracodawcą programu stażu/praktyki zawodowej i zapoznanie z nim osoby biorące w niej udział;
- b) zapoznanie osoby odbywającej staż/praktykę z jej obowiązkami oraz uprawnieniami;
- c) sprawowanie nadzoru nad organizacją stażu/praktyki;
- d) ubezpieczenie osób biorących udział w stażu/praktyce zawodowej od następstw nieszczęśliwych wypadków;
- e) pokrywanie kosztów przejazdu, zakwaterowania, wyżywienia stażysty/praktykanta, opieki nad osobami zależnymi⁶ oraz stypendium za odbywany staż/praktykę;

⁶ Jeżeli koszty te są uzasadnione i przewidziane w ramach projektu.

- f) zapewnienie odzieży, obuwia roboczego i środków ochrony indywidualnej oraz środków higieny osobistej niezbędnych na danym stanowisku;
- g) opłacenie badań lekarskich, w tym, jeżeli jest to konieczne specjalistycznych badań psychologicznych i lekarskich, jeżeli wymaga tego specyfika pracy wykonywanej podczas odbywania stażu/praktyki zawodowej,
- h) wydanie zaświadczenia o ukończeniu stażu/praktyki zawodowej.

3) Obowiązki osoby odbywającej staż/praktykę zawodową:

- a) przestrzeganie ustalonego przez pracodawcę rozkładu czasu pracy;
- b) sumienne i staranne wykonywanie zadań objętych programem stażu/praktyki zawodowej oraz stosowanie się do poleceń pracodawcy i opiekuna, o ile nie są one sprzeczne z prawem;
- c) przestrzeganie przepisów i zasad obowiązujących pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy, w szczególności regulaminu pracy, tajemnicy służbowej, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych.

W przypadku niezdolności do pracy z powodu choroby osoba odbywająca staż/praktykę zawodową zobowiązana jest do przedstawienia zwolnienia lekarskiego.

VII. Wynagrodzenie za staż/praktykę zawodową

Osobom uczestniczącym w stażu⁷ lub odbywającym praktyki zawodowe przysługuje miesięcznie stypendium w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę naliczone proporcjonalnie do liczby godzin stażu zrealizowanego przez stażystę.

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju *w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*:

- 1) Stypendium jest przyznawane na okres od dnia rozpoczęcia do dnia zakończenia lub zaprzestania uczestnictwa w stażu/praktyce zawodowej w wysokości nie większej niż kwota minimalne o wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę naliczane proporcjonalnie do godzin stażu zrealizowanych przez stażystę.
- 2) Stypendium powinno być wypłacane osobom uczestniczącym w stażu lub odbywającym praktyki zawodowe z dołu za okresy miesięczne, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia upływu okresu, za który świadczenie jest wypłacane. IOK zaleca, aby wypłata świadczeń należnych uczestnikom projektu z tytułu udziału w projekcie była regulowana na bieżąco, z zachowaniem ustalonych terminów.

⁷ Z wyłączeniem osób odbywających staż w organizacjach pozarządowych, który przybiera wówczas formę wolontariatu.

- 3) Stypendium nie przysługuje za czas nieobecności nieudokumentowanej stosownym zaświadczeniem lekarskim (druk ZUS ZLA).
- 4) Katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu może uwzględniać koszty inne, związane z odbywaniem stażu (np. koszty dojazdu, koszty wyposażenia stanowiska pracy, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP stażysty itp.) w wysokości nieprzekraczającej 5 000 zł brutto na 1 stażystę.

VIII. Wynagrodzenie opiekuna stażysty

- 1) Koszty wynagrodzenia opiekuna stażysty powinny uwzględniać jedną z opcji:
 - a) refundację podmiotowi przyjmującemu na staż wynagrodzenia opiekuna stażysty w zakresie odpowiadającym częściowemu lub całkowitemu zwolnieniu go od świadczenia pracy na rzecz realizacji zadań związanych z opieką nad grupą stażystów, o której mowa w pkt I ppkt 3, w wysokości obliczonej jak za urlop wypoczynkowy, ale nie więcej niż 5000 zł brutto. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin stażu zrealizowanych przez stażystów;
 - b) refundację podmiotowi przyjmującemu na staż dodatku do wynagrodzenia opiekuna stażysty, w sytuacji, gdy nie został zwolniony od świadczenia pracy, w wysokości nieprzekraczającej 10% jego zasadniczego wynagrodzenia wraz ze wszystkimi składnikami wynagrodzenia wynikającego ze zwiększonego zakresu zadań (opieka nad grupą stażystów, o której mowa w pkt 1 lit. c, ale nie więcej niż 500 zł brutto. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin stażu zrealizowanych przez stażystów).
- 2) Katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu może uwzględniać koszty inne niż wskazane w pkt 3 i 5 związane z odbywaniem stażu (np. koszty dojazdu, koszty wyposażenia stanowiska pracy, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP stażysty itp.) w wysokości nieprzekraczającej 5 000 zł brutto na 1 stażystę.
- 3) Wynagrodzenie przysługujące opiekunowi stażysty jest wypłacane z tytułu wypełnienia obowiązków, o których mowa w pkt 1 lit. c, nie zależy natomiast od liczby stażystów, wobec których te obowiązki świadczy.

IX. Zakończenie stażu/praktyki zawodowej

- 1) Pracodawca po zakończeniu realizacji programu, wydaje pisemną ocenę zawierającą informacje o zadaniach realizowanych przez uczestnika projektu i umiejętnościach zawodowych nabytych w trakcie stażu/praktyki zawodowej tj. uwzględniającą osiągnięte rezultaty oraz efekty stażu.
- 2) Uczestnik projektu w terminie 5 dni roboczych od dnia zakończenia stażu/praktyki zawodowej przedkłada beneficjentowi ocenę pracodawcy. Beneficjent po zapoznaniu się z oceną pracodawcy wydaje zaświadczenie o odbyciu stażu/praktyki zawodowej.
- 3) Oryginały dokumentów beneficjent zwraca uczestnikowi projektu, natomiast kopie stanowią dokumentację projektu beneficjenta.

X. Rozwiązanie umowy o odbycie stażu/praktyki zawodowej

Zawarta umowa o odbycie stażu/praktyki zawodowej może zostać rozwiązana w przypadku:

- a) nieusprawiedliwionej nieobecności uczestnika projektu podczas więcej niż 1 dnia stażu/praktyki zawodowej;
- b) naruszenia przez uczestnika projektu podstawowych obowiązków określonych w regulaminie pracy, w szczególności stawienia się na staż/praktykę zawodową w stanie po spożyciu alkoholu lub środków odurzających bądź spożywania w miejscu stażu/praktyki zawodowej alkoholu lub środków odurzających;
- c) usprawiedliwionej nieobecności uniemożliwiającej realizację programu stażu/praktyki zawodowej, np. długotrwałe zwolnienie lekarskie;
- d) nierealizowania przez pracodawcę warunków i programu odbywania stażu/praktyki;
- e) przerwania stażu/praktyki przez uczestnika projektu.

Umowa powinna zostać rozwiązana w przypadku, gdy uczestnik projektu podczas odbywania stażu/praktyki zawodowej podejmie pracę zarobkową.